

بررسی اثر ابعاد عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری دانشجویان رشته کشاورزی دانشگاه زنجان

سیده زهرا موسوی قیداری^{۱*}، احمد رضوانفر^۲، سید محمود حسینی^۳

۱، دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه ترویج و آموزش کشاورزی،

دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران

۲، ۳، استادان گروه ترویج و آموزش کشاورزی،

دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت: ۹۵/۱۲/۱۸ - تاریخ تصویب: ۹۶/۴/۱۸)

چکیده

هدف این تحقیق توصیفی - همبستگی بررسی اثر ابعاد عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری دانشجویان رشته کشاورزی دانشگاه زنجان است. جامعه آماری این تحقیق دانشجویان شاغل به تحصیل دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان بود. به همین منظور ۲۸۳ نفر از دانشجویان به صورت نمونه‌گیری تصادفی با انتساب متناسب و با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای که اعتبار آن با پانل متخصصان و کارشناسان در زمینه مورد پژوهش مورد تایید قرار گرفت، گردآوری شد. برای بررسی پایایی ابزار تحقیق از آلفای کرونباخ استفاده شد و مقدار آن برای مقیاس‌های اصلی پرسشنامه برابر با ۰/۸۶ به دست آمد. نتایج پژوهش نشان داد که از بین ابعاد عوامل انگیزشی ابعاد "نیاز به پیشرفت، انگیزش درونی، خودارزشمندی و سخت‌کوشی" از اهمیت بالاتری در عملکرد یادگیری از نظر دانشجویان برخوردارند. بر اساس نتایج تحقیق عوامل انگیزشی با تأثیرگذاری بر انگیزش یادگیری می‌تواند عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار دهد.

واژه‌های کلیدی: عوامل انگیزشی، انگیزه یادگیری، عملکرد یادگیری، انگیزه دانشجویان

مقدمه

خستگی، فقدان انگیزه و بی‌تفاوتی نسبت به آینده نسبت داده‌اند که مشکلی جدی برای آماده‌سازی نیروی کار برای آینده با دانش و مهارت مورد نیاز است (James & Anderson, 2013). منظور از افت تحصیلی، کاهش عملکرد یادگیری درسی فراگیرنده از سطح رضایت‌بخش به سطح نامطلوب است. بنابراین، کشف و مطالعه عوامل تأثیرگذار بر این متغیرها، یکی از موضوعات اساسی پژوهش در نظام آموزش عالی است. از جمله عوامل مؤثر بر عملکرد یادگیری می‌توان عوامل انگیزشی و شناختی

زندگی تحصیلی، یکی از مهم‌ترین ابعاد زندگی اشخاص است که بر سایر ابعاد زندگی تأثیر فراوان دارد. در این بین، یکی از مسایل و مشکلات اساسی زندگی تحصیلی افراد و نظام آموزشی هر کشور، مساله افت تحصیلی و پایین بودن سطح عملکرد یادگیری دانشجویان آن کشور است (Zahrakar, 2007). امروزه تعداد زیادی از جوانان در بسیاری از کشورهای جهان با افت تحصیلی مواجه هستند. بعضی‌ها این پدیده را به

مؤثر آن با یادگیری و موفقیت تحصیلی متذکر شده‌اند (Busato, 2000; Bruyn et al, 2003; Snyder et al, 2002; McInerney et al, 1997; Watt et al, 2005; Josph, 1994).

به‌طور خلاصه، در میان عوامل مختلف و متعدد تأثیرگذار بر عملکرد و پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان (فردی و محیطی)، عوامل انگیزشی نقش برجسته و مهمی را بازی می‌کنند. عوامل انگیزشی به عواملی گفته می‌شود که وجود آن‌ها باعث افزایش انگیزش تحصیلی دانشجویان می‌گردد و غالباً منتج به افزایش قابلیت کلی فرد می‌گردد (Huffman, 2006). باین وجود شیوه‌ای که فعالیت‌های تدریس و یادگیری انتخاب و سازمان‌دهی می‌شوند و شرایط محیط یادگیری از نقش بسزایی در کمک به دانشجویان برای نیل به موفقیت برخوردارند. این عوامل در ارتباط متقابل با یکدیگر قرار دارند، درک و تحلیل مناسب این عوامل، و مؤلفه‌های تأثیرگذار بر آن برای آموزشگران و برنامه‌ریزان پرورشی ضروری محسوب می‌شود که با تنظیم اهداف واقع‌بینانه و مناسب، تحریک فراگیران به یادگیری انتخاب تجارب و تکالیف مناسب برای یادگیری و سازمان‌دهی صحیح آن‌ها، می‌توان موفقیت یادگیرندگان را تسهیل کرد (Seyf, 2003). عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد یادگیری متعدد هستند. از این رو، در این تحقیق عوامل انگیزشی به‌وسیله شش عامل تعریف شده است که شامل: نیاز به پیشرفت؛ انگیزه درونی، انگیزه بیرونی، خودکارآمدی، خود-ارزشمندی و سخت‌کوشی است. نیاز به پیشرفت تحصیلی را می‌توان گرایشی همه‌جانبه به ارزیابی عملکرد خود با توجه به عالی‌ترین معیارهای در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است، تعریف کرد (Westl & Arche, 2001). دو دسته از انگیزش‌ها، دارای ابعاد درونی و بیرونی هستند که در متون و مطالعات متفاوت تعریف و آزمون شده‌اند. انگیزش درونی به لذت و رضایت درونی ایجاد شده در فرد که ناشی از فعالیت خاصی است اشاره دارد. انگیزه درونی، انگیزه‌ای است که از خود فرد سرچشمه می‌گیرد و نتیجه آن لذت بردن از فرآیند افزایش شایستگی فرد

را نام برد (pooratashi et al., 2014). در حوزه آموزش، انگیزش به‌صورت آمادگی روانی، یک پیش‌نیاز یادگیری محسوب شده و به‌طور آشکار بر یادگیری تأثیر می‌گذارد (Seyf, 2003). هنگامی که در نظام آموزشی مشکلاتی همچون افت تحصیلی یا بی‌علاقگی روی می‌دهد از انگیزه یادگیرنده به‌عنوان یکی از علل مهم آن یاد می‌شود (Bohrani, 2005). بنابراین، افزایش بازدهی تحصیلی و آموزشی دانشجویان به ارتقای انگیزه یادگیری در آن‌ها بستگی دارد. انگیزش طی یادگیری اهمیتی برابر با آن دارد. انگیزش می‌تواند بر چستی، زمان و چگونگی یادگیری اثر بگذارد (Bahadori & Gholamrezai, 2014). انگیزه یادگیری، انگیزه روان‌شناختی فراگیری است که با اثرگذاری بر انواع مختلف فعالیت‌های تحصیلی به تمایل فرد برای رسیدن به هدف‌های تحصیلی اشاره دارد. این سازه با حصول آگاهی از چگونگی تأثیر فرآیندهای شناختی- انگیزشی فرد بر روی فعالیت‌هایی که برای عملکرد یادگیری وی اهمیت دارند، برآورد می‌شود (Bruinsma, 2004). تلاشی که یادگیرندگان در تکالیف یادگیری نشان می‌دهند و نوع راهبردهای که استفاده می‌کنند، تحت تأثیر هدف‌هایی است که انتخاب می‌کنند (Pintrich, 2000). این باورها، آن‌ها را برای اتخاذ هدف‌های جدید و چالش‌انگیز برمی‌انگیزد. دانشجویانی که برای یادگیری برانگیخته می‌شوند معمولاً درمی‌یابند که آن‌ها به‌صورت درونی برای استمرار یادگیری خود برانگیخته هستند (Shahraray, 2011). به‌طور کلی، هنگامی که افراد بر این باور باشند که قابلیت‌ها و توانایی‌های لازم برای انجام کار یا فعالیتی را دارند، برای انجام آن تکلیف وقت بیشتری صرف نموده و درنهایت، به نتایج بهتری دست پیدا خواهند کرد. تحقیقات نشان داده‌اند که انگیزش تحصیلی به‌طور خاص بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی تأثیر ذاتی داشته است (Tucker, 2002; Yousefi et al, 1998; Bohrani, 2005, Rogers et al, 2009). پژوهشگرانی که در این حوزه فعالیت نموده‌اند، ضرورت توجه به انگیزش در تعلیم و تربیت را به دلیل ارتباط

ارزشمندی متغیر دیگری است که با عملکرد یادگیری فراگیران مرتبط است و به ارزیابی افراد از ارزش خودشان اشاره می‌کند. سخت‌کوشی عنصری داخلی است که برخی از افراد آن را دارا می‌باشند و این به آن‌ها کمک می‌کند تا با کاربرد توانایی‌های خویش و پا پس نکشیدن در برابر دشواری، دچار بیم و نومیدی نشوند. این عامل انگیزشی سبب می‌گردد تا در انجام فعالیت‌ها راحت‌تر بتوانند به چاره‌جویی مشکلات بپردازند. از آنجاکه عوامل انگیزشی مستقیماً با انگیزه یادگیری، میزان یادگیری و عملکرد تحصیلی یادگیرندگان در ارتباط است، و یکی از مهم‌ترین مسایل تأثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان است (Bird, 2006)؛ لازم است برای ایجاد یک نظام آموزشی موفق و پویا به این امر مهم توجه بیشتری شود. کم‌توجهی نسبت به مشکلات دانشجویان بی‌گمان سبب تراکم و گره خوردن مشکلات با یکدیگر و به وجود آمدن نابسامانی‌های روحی و آموزشی مختلف برای آنان خواهد شد.

پیشینه تحقیق

تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور، در رابطه با موضوع تحقیق در جدول (۱) آمده است.

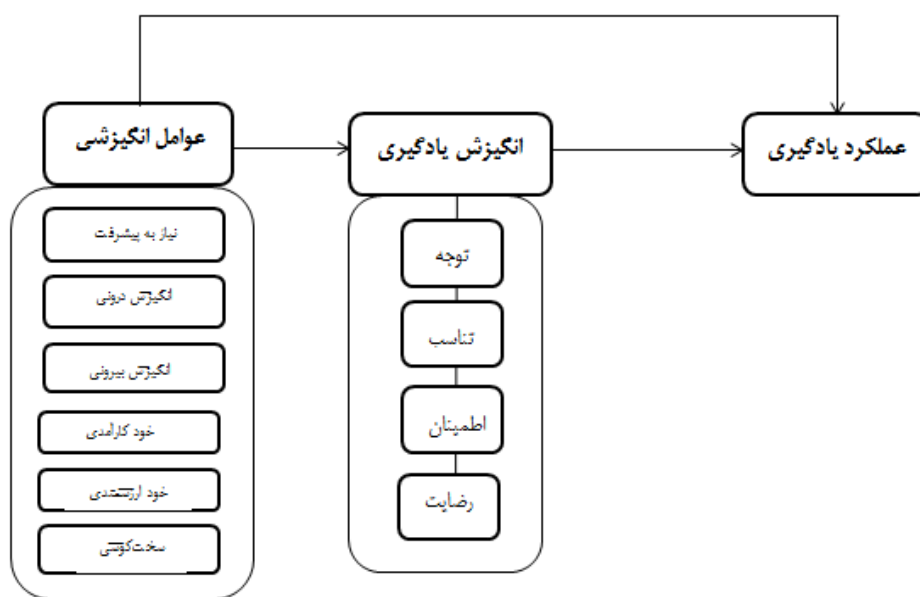
در ارتباط با وظایف دانشگاهی و تحصیلی است. دانشجویانی که به‌طور درونی برانگیخته می‌شوند فعالیت‌هایی مانند یادگیری، انجام وظایف و موفقیت را برای احساس خشنودی درونی خود انجام می‌دهند. از سوی دیگر، انگیزش بیرونی بر دلایل هدف محور تمرکز دارد (moon & kim, 2001). دانشجویان با انگیزه بیرونی برای کسب نمره مطلوب یا دریافت پاداش‌هایی مانند جایزه در تلاش‌اند. نتایج مطالعات نشان داده است دانشجویانی که به صورت درونی برانگیخته شده‌اند هنگام مواجهه با چالش‌های تحصیلی مقاومت و ایستادگی بیشتری از خود نشان می‌دهند و در نهایت، عملکرد تحصیلی بالاتری دارند. خودکارآمدی مفهومی است که دانشجویان از خوددارند، کوشش‌ها و پیشرفت‌های آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در این رابطه، مفهومی را که افراد از توانایی خود برای انجام کار و فعالیت دارند خودکارآمدی می‌نامند (Bandura, 1977). باورهای خودکارآمدی دانشجویان نه تنها سبب ارتقای پیشرفت تحصیلی می‌شود، بلکه موجب افزایش انگیزه درونی و کاهش اضطراب تحصیلی است. این باورها نه تنها رشد شناختی دانشجویان را تحت تأثیر قرار می‌دهند و می‌توان گفت این باورها مسیر آینده فرد را رقم می‌زنند (Zimmerman & Schunk, 2003). خود-

جدول ۱ - پیشینه تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور

پژوهشگر	سال	انگیزش درونی	انگیزش بیرونی	خودکارآمدی	نیاز به پیشرفت	خودارزشمندی	سخن گوئی	انگیزش یادگیری	نتیجه
پیرامون	۱۳۹۳	-	-	-	-	-	-	-	انگیزش درونی و بیرونی از مهمترین عوامل انگیزشی برای ادامه تحصیل می باشند.
پورآتشی و همکاران	۱۳۹۳	-	-	-	-	-	-	-	انگیزه بیرونی اثر مثبت بر رویکرد یادگیری سطحی و اثر منفی بر رویکرد یادگیری عمیق داشتند. افزون بر این، انگیزه پیشرفت درونی، بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دارای اثر مثبت بودند.
عربشاهی و همکاران	۱۳۹۲	-	-	-	-	-	-	-	عوامل انگیزشی کلر مهم ترین عوامل انگیزشی مرتبط با یادگیری در دانشجویان پزشکی هستند.
نوحی و همکاران	۱۳۹۱	-	-	-	-	-	-	-	نتایج این تحقیق نشان داد که می توان با تقویت انگیزش پیشرفت در دانشجویان میزان موفقیت تحصیلی را افزایش داد.
طالبی و همکاران	۱۳۹۱	-	-	-	-	-	-	-	نتایج این تحقیق نشان داد که مقیاس انگیزه تحصیلی دانشجویان از خود کارآمدی تحصیلی، انگیزه پیشرفت، خود پنداره مثبت، انگیزه درونی و انگیزه درونی تشکیل شده است.
Chang & Ching	2013	-	-	-	-	-	-	-	انگیزه یادگیری دانشجویان تاثیر قابل توجهی در پیشرفت یادگیری و عملکرد یادگیری دانشجویان داشته است.
Melambo	2011	-	-	-	-	-	-	-	به تجزیه و تحلیل عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی دانشجویان پرداخت. از این عوامل می توان به سن، جنسیت، صلاحیت ورود به دوره و ... اشاره نمود. نتایج این پژوهش نشان داد که هیچ یک از این عوامل تغییرات معنی داری در عملکرد تحصیلی دانشجویان ایجاد نمی کند.
Muis et al	2010	-	-	-	-	-	-	-	نتایج این تحقیق نشان داد که انگیزش درونی و بیرونی و نیاز به پیشرفت بر روی عملکرد تحصیلی اثر مثبت و معنا داری دارد.
Shi, Wang and Xiao	2008, 2010	-	-	-	-	-	-	-	خودکارآمدی ارتباط مثبت و معنی داری با انگیزه کسب موفقیت و ارتباط منفی و معنی داری با انگیزه اجتناب از شکست دارد.
Slavin	2006	-	-	-	-	-	-	-	افراد دارای سطح بالایی از انگیزه پیشرفت هستند، برای حل مشکلات و رسیدن به موفقیت بسیار کوشا هستند.
Haris	2003	-	-	-	-	-	-	-	عوامل خودکارآمدی تحصیلی، انگیزه پیشرفت و انگیزه درونی و بیرونی تاثیر گذار بر عملکرد یادگیری هستند.

پژوهشگر	سال	انگیزش درونی	انگیزش بیرونی	خودکارآمدی	نیاز به پیشرفت	خودارزشمندی	سخت‌کوشی	انگیزش یادگیری	نتیجه
Standage et al	2002								انگیزه تحصیلی با موفقیت و عملکرد یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد و بسیاری از پیامدهای آموزشی را رقم می‌زند.

با جمع‌بندی از بررسی‌های صورت گرفته، چارچوب نظری تحقیق را می‌توان به صورت شکل (۱) نشان داد.

شکل ۱- چارچوب نظری تحقیق: تاثیر عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری

در تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش کشاورزی دارد و بنابراین، باید دانشکده‌های کشاورزی نقشی را ایفا کنند که برای توسعه کشاورزی پیشگام و نوآور محسوب شوند. با توجه به آنچه بیان شد و از آنجا که عملکرد یادگیری از جمله دغدغه‌های اصلی متخصصان تعلیم و تربیت و نظام آموزشی به حساب می‌آید، اهمیت متغیر-های مورد مطالعه در عملکرد یادگیری دانشجویان از یک سو و استفاده از نتایج این مطالعه در بهبود عملکرد یادگیری دانشجویان از سوی دیگر، نشان‌دهنده اهمیت این پژوهش است. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری با

چنانچه توسعه ملی را بتوان متأثر از عوامل و فرآیندهای متعددی دانست که هر یک به نوعی و با کیفیت و کمیت خاص بر آن اثرات افزایشده و یا کاهشده دارند، توسعه کشاورزی قطعاً یکی از مهم‌ترین عوامل، از میان گستره وسیع آن خواهد بود (Shafie, 2001). یکی از مهم‌ترین عوامل تولید در بخش کشاورزی به منابع انسانی فعال در این بخش مربوط است که می‌توانند نقش قابل توجهی را در ارتقای تولید ایفا کنند. از این‌رو، منابع انسانی یکی از شرایط و پیش‌شرط‌های اصلی توسعه کشاورزی به‌شمار می‌رود. آموزش عالی کشاورزی یکی از ارکان اصلی آموزش عالی است که نقش بسزایی

کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) ۲۸۴ نفر برآورد گردید (n=284). نمونه‌گیری به روش تصادفی طبقه‌ای با انتساب متناسب انجام شد و توزیع پرسشنامه‌ها به شکل حضوری صورت گرفت. اطلاعات به‌دست آمده، پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، با استفاده از نرم‌افزار spss نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی انجام شده است، که در بخش استنباطی از آزمون لجستیک دوجبهی و تحلیل مسیر استفاده شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های پاسخگویان

بر اساس یافته‌های به‌دست آمده از میان افراد مورد مطالعه، ۵۶/۳ درصد زن و ۴۳/۷ درصد مرد بودند. میانگین سنی پاسخگویان در حدود ۲۳ سال بود. بر اساس اطلاعات به‌دست آمده ۴۵/۵ درصد از پاسخگویان با خانواده و ۵۴/۵ درصد پاسخگویان در خوابگاه سکونت داشتند. ۶۸/۹ درصد پاسخگویان هیچ‌گونه تجربه پیشین در زمینه شغل کشاورزی نداشتند و تنها ۳۱/۱ درصد پاسخگویان از تجربه پیشین در این زمینه برخوردار بودند. ۶۱/۸ درصد پاسخگویان مایل بودند که در مقاطع بالاتر نیز در رشته کشاورزی ادامه تحصیل بدهند.

بررسی اثر عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری

یکی از اهداف تحقیق تحلیل اثرات ابعاد عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری بود. در این خصوص از یک تابع لجستیک دوجبهی استفاده شد. به این منظور نمره عملکرد یادگیری دانشجویان به دو گروه تقسیم شد که در نهایت متغیر وابسته گروه را تشکیل می‌دهد. متغیرهای مستقل نیز در قالب دو دسته عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری مورد توجه قرار گرفتند. سطوح متغیر سن نیز به‌عنوان متغیر کنترل تعریف شد، به این ترتیب که سطح یک مربوط به گروه سنی کمتر از ۲۲ سال، سطح دو مربوط به گروه سنی

عملکرد یادگیری دانشجویان انجام پذیرفت. مساله اصلی پژوهش حاضر این بود که عوامل انگیزشی چگونه با عملکرد یادگیری دانشجویان کشاورزی ارتباط پیدا می‌کند. برای پاسخ به این مساله دو سوال اساسی مطرح شد: ۱- عوامل انگیزشی چه اثری بر عملکرد یادگیری دارند؟ ۲- انگیزش یادگیری چگونه رابطه بین عوامل انگیزشی و عملکرد یادگیری را واسطه‌گری می‌کند؟

مواد و روش‌ها

تحقیق حاضر تحقیقی توصیفی-همبستگی است که با هدف بررسی اثرات ابعاد عوامل انگیزشی و انگیزش یادگیری بر عملکرد یادگیری دانشجویان کشاورزی دانشگاه زنجان صورت گرفت. ابزار تحقیق برای جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بود. پرسش‌های مربوط به عوامل انگیزشی بر اساس بررسی تئوری‌ها و مطالعات در زمینه عوامل انگیزشی تدوین شد. پرسش‌های مربوط به انگیزش یادگیری از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده شد که بر اساس مدل انگیزشی جان کلر اقتباس شد (Keller, 1893). عملکرد یادگیری دانشجویان نیز بر اساس معدل کل نیمسال‌های گذرانده شده محاسبه شد (Diseth & Martinsen, 2003, Garton et al., 2002). روایی صوری پرسشنامه تدوین شده با نظرخواهی از تعدادی استادان صاحب‌نظر در این زمینه تایید شد. پایایی ابزار تحقیق با روش آزمون مقدماتی با ۳۰ دانشجو و محاسبه آلفای کرونباخ با استفاده از برنامه spss انجام گرفت. آلفای محاسبه شده برای بخش‌های مختلف پرسشنامه بیش از ۰/۸۶ به‌دست آمد که مبین اعتبار مناسب ابزار برای دستیابی به داده‌ها بود. جامعه آماری تحقیق تمام دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ که به تعداد ۱۲۷۴ دانشجو بود. حجم جامعه آماری از طریق دریافت گزارش تعداد دانشجویان به تفکیک هر رشته و مقطع تحصیلی از اداره آموزش دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان مشخص شد. حجم نمونه با استفاده از جدول

به‌وسیله متغیرهای مستقل بهتر از پیش‌بینی بر اساس شانس و تصادف است یا خیر. مقدار $-2 \text{ Log likelihood}$ برای این تابع $319/302$ به‌دست آمد که مبنایی محکم برای مقایسه با مدل‌های رقیب است. آزمون هوسمر و لمشو نیز بررسی می‌کند آیا احتمال‌های پیش‌بین شده با احتمال‌های مشاهده‌شده همخوانی دارد یا خیر. برای تابع به‌دست‌آمده مقدار آن برابر $3/434$ که دارای درجه آزادی ۸ و سطح معنی‌داری $0/904$ است که فرض صفر آن مبنی بر پیش‌بینی احتمال‌های واقعی رد می‌شود. لذا، می‌توان نتیجه‌گیری کرد بین مقادیر مشاهده‌شده با پیش‌بینی شده بر اساس این تابع هماهنگی لازم برقرار و نتایج قابل تفسیر است. مقدار شبه R^2 ناگل کرک برابر $0/171$ و کاکس و اسنل برابر $0/126$ به‌دست‌آمد. این مقادیر مبنایی برای مقایسه با سایر مدل‌هایی است که در سایر موقعیت‌های پژوهشی ارایه می‌شود.

بین ۱۸ تا ۲۸ سال و سطح سه مربوط به گروه سنی بالای ۲۸ سال است. ابتدا برای ارزیابی تابع باید سنج‌های مطلق و نسبی برای بررسی برازندگی مدل بررسی شوند. آزمون کلی ضرایب مدل سنج‌های مطلق برای بررسی روایی مدل است. این آزمون براساس مقدار محاسبه‌شده کای‌اسکویر این فرضیه را بررسی می‌کند که آیا تمام ضرایب مدل صفر می‌شوند یا خیر. تفاضل مقدار χ^2 دو بین دو تابع با مقدار ثابت به‌صورت منفرد و تابع با مقدار ثابت و متغیرهای پیش‌بین اساس قضاوت این آزمون است. مقدار کای‌اسکویر برای تابع محاسبه‌شده تحقیق برابر $35/7$ که با درجه آزادی ۱۳ در سطح یک‌درصد معنی‌دار و نشان می‌دهد عملکرد تابع با متغیرهای پیش‌بین بهتر از عملکرد تابع با مقدار ثابت به‌تنهایی است. دومین سنج مطلق آزمون نسبت درست‌نمایی است که معلوم می‌کند آیا پیش‌بینی متغیر وابسته

جدول ۲- ضرایب تابع لجیت به همراه آماره والد

Exp. (B)	Sig.	Wald	S.E.	B	متغیرهای پیش‌بینی کننده	دسته بندی متغیرها
0/111	0/045	4/008	1/097	-2/197	متغیر کنترل (۱)	عوامل انگیزشی
0/084	0/022	5/211	1/083	-2/473	متغیر کنترل (۲)	
0/064	0/021	5/301	1/194	-2/750	متغیر کنترل (۳)	
0/482	0/017	5/651	0/292	-0/729	نیاز به پیشرفت	انگیزش یادگیری
2/189	0/041	4/161	0/324	0/783*	انگیزش درونی	
1/256	0/386	0/750	0/295	0/228	انگیزش بیرونی	
1/074	0/819	0/053	0/307	0/072*	خودکارآمدی	
0/522	0/019	5/518	0/384	-0/187*	خود ارزشمندی	
0/505	0/029	4/764	0/263	-0/684**	سخت‌کوشی	
1/145	0/645	0/212	0/295	0/136	توجه	
0/880	0/663	0/190	0/292	-0/127	ارتباط	
0/926	0/812	0/056	0/324	-0/077	اطمینان	
1/013	0/964	0/002	0/295	0/13	رضایت	
---	0/000	15/218	1/395	5/441	مقدار ثابت تابع لجیت	

داده‌های موجود معلوم شد این تابع از ۲۸۳ نمونه مورد مطالعه این توانایی را دارد که ۱۹۷ نفر را به‌درستی

بر اساس نتایج، لجیت برآورد شده دارای نرخ موفقیت پیش‌بینی کلی برابر $0/60$ و درستی تفکیک تا $0/63$ است. مبنای شبیه‌سازی تابع به‌دست‌آمده با

۰/۴۸۲ برابر می‌توانند احتمال عملکرد یادگیری را بالا ببرند. سطح اول متغیر سن با ضریب B، ۲/۱۹۷ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۱۱۱، و سطح دوم متغیر سن با ضریب B، ۲/۴۷۳ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۰۸۴ و سطح سوم متغیر سن با ضریب B، ۲/۷۵۰ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۰۶۴ متغیرهای اثرگذار در تفکیک سطوح عملکرد یادگیری هست. نتیجه روند متغیر کنترل سن نیز نشان می‌دهد اثر متغیر سن بر عملکرد یادگیری رفته رفته منفی می‌شود که نشان می‌دهد دانشجویان با افزایش سن دچار کاهش عملکرد یادگیری می‌شوند.

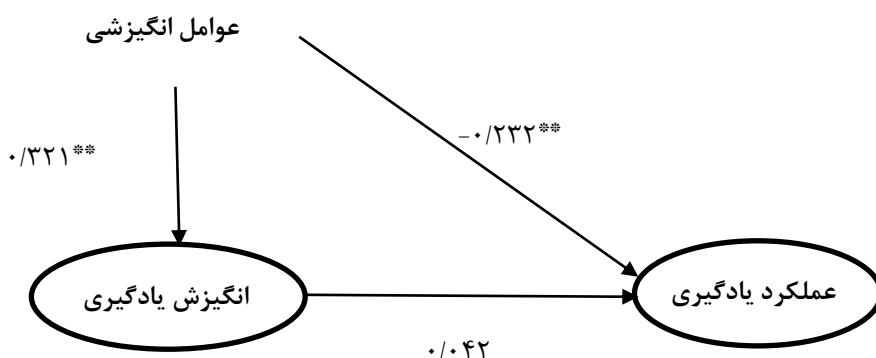
تحلیل مسیر

به‌منظور بررسی روابط مستقیم و غیرمستقیم در مدل تحقیق یک مدل مسیر به‌صورت نمودار (۱) ترسیم شد. نمودار (۱) همه ضریب‌های مسیر متغیرها را نشان می‌دهد. مشخص شد که عوامل انگیزشی به‌طور مستقیم اثر منفی و معنی‌داری در عملکرد یادگیری دارد، این درحالی است که انگیزش یادگیری به‌طور مستقیم بر روی عملکرد یادگیری اثری ندارند، این عوامل انگیزشی از طریق انگیزش یادگیری به بهبود عملکرد یادگیری منجر می‌شود.

در طبقه خود رده‌بندی کند. بر اساس جدول، می‌توان تابع لجیت را به شرح زیر بیان نمود:

$$(X7) - 0.187 - (X6) - 0.684 - (X5) + 0.783 + (X4) - 0.729 - (X3) - 2.750 - (X2) - 2.473 - (X1) - 1.972 \\ \ln(p/(1-p)) = -5.44$$

که در آن، X1 برابر با سطح اول سن (۱)، X2 برابر با سطح دوم سن (۲)، X3 برابر با سطح سوم (۳) و X4 برابر با نیاز به پیشرفت، X5 برابر با انگیزش درونی، X6 خودارزشمندی، X7 برابر با سخت‌کوشی هست. از آنجائی که مقدار بتا در تابع لجیت به‌تنهایی تفسیر نمی‌شود که باید از تابع لگاریتم گرفت. لذا، از اکسپوننشیل برای تفسیر ضرایب استفاده می‌شود (Agresti, 2012). بر اساس نتایج به‌دست‌آمده مشخص شد مهم‌ترین متغیر اثرگذار در تفکیک سطوح عملکرد یادگیری در ارتباط با عوامل انگیزشی، متغیر انگیزش-درونی هست که مقدار ضریب B برای آن برابر ۰/۷۸۳ و مقدار اکسپوننشیل آن برابر ۲/۱۸۹ است. نتایج نشان می‌دهد یک واحد تغییر مثبت در انگیزش درونی می‌تواند احتمال عملکرد یادگیری را به‌اندازه ۲/۱۸۹ برابر بزرگ‌تر نماید. به عبارت دیگر، شانس برتری احتمال موفقیت به اندازه ۲/۱۸۹ برابر افزایش خواهد یافت. مشخص شد متغیر خودارزشمندی با ضریب B، ۰/۱۸۷ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۵۲۲، متغیری اثرگذار در تفکیک سطوح عملکرد یادگیری در ارتباط با عوامل انگیزشی است. یک واحد تغییر مثبت در خود-ارزشمندی می‌تواند احتمال عملکرد یادگیری را به‌اندازه ۰/۵۲۲ برابر بزرگ‌تر نماید. به عبارت دیگر، شانس برتری احتمال موفقیت به‌اندازه ۰/۵۲۲ برابر افزایش خواهد یافت. متغیر سخت‌کوشی با ضریب B، ۰/۶۸۴ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۵۰۵، و متغیر نیاز به پیشرفت با ضریب B، ۰/۷۲۹ و مقدار اکسپوننشیل برابر ۰/۴۸۲، متغیرهای اثرگذار در تفکیک سطوح عملکرد یادگیری هست. به‌عبارت‌دیگر، یک واحد تغییر مثبت در سخت‌کوشی و نیاز به پیشرفت به ترتیب ۰/۵۰۵ و

نمودار ۱- مدل مسیر روابط مستقیم و غیر مستقیم متغیرها

جدول ۳- مجموع تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته

متغیر مستقل	متغیر وابسته	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم
عوامل انگیزی	عملکرد یادگیری	۰/۲۳۲	۰/۱۳
انگیزش یادگیری	عملکرد یادگیری	۰/۴۲	---
عوامل انگیزی	انگیزش یادگیری	۰/۳۲۱	---

بعد عوامل انگیزی موثر بر عملکرد یادگیری، ابعاد "نیاز به پیشرفت، انگیزش درونی، خودارزشمندی و سخت‌کوشی" تأثیر معنی‌دار بر عملکرد یادگیری دانشجویان کشاورزی دانشگاه زنجان دارند. بعد انگیزش- درونی از اهمیت بالاتری بر عملکرد یادگیری از نظر دانشجویان دانشگاه زنجان برخوردار است. به عبارت دیگر، با افزایش انگیزش درونی دانشجویان، عملکرد یادگیری دانشجویان در سطح بالاتری قرار می‌گیرد که با نتایج Standeg et al. (2002)، Muis et al., (2010)، Pooratashi et al. (2014) مطابقت دارد. با توجه به تأثیر انگیزه درونی بر عملکرد دانشگاهی و نیز موفقیت آتی دانشجویان، مدیریت صحیح ایجاد می‌کند عواملی که بر انگیزه پیشرفت دانشجویان تأثیر می‌گذارند به خوبی مد نظر و توجه قرار گیرند و نیز تلاش شود تا با تمهیدات مناسب انگیزه بیرونی دانشجویان به انگیزه درونی تبدیل شود تا مطالعه و تلاش دانشجویان تنها به دلیل کسب نمره و تشویق محدود نشود بلکه با لذت درونی و کسب مهارت و تبحر در رشته خود برای تلاش در دستیابی به توسعه پایدار کشاورزی به یادگیری مطالب بپردازند. خودارزشمندی بعد دیگری از ابعاد عوامل انگیزی است

با توجه به مسیرهای نمودار (۱)، اثرگذاری‌های مستقیم، غیرمستقیم و کل اثرگذاری‌های متغیرهای مستقل تحقیق بر متغیر وابسته تحقیق شناسایی و محاسبه شد و در جدول ۳-۴ درج شدند. یافته‌های جدول ۱۲ نشان‌دهنده آن است که میزان تأثیر مستقیم متغیر عوامل انگیزی بر عملکرد یادگیری برابر با ۰/۲۳۲- درصد و جمع تأثیرگذاری‌های غیرمستقیم آن بر متغیر وابسته برابر با ۰/۱۳ درصد است. در خصوص متغیر انگیزش یادگیری ضریب تأثیرگذاری‌های مستقیم آن بر روی متغیر وابسته برابر با ۰/۴۲ درصد است. ضریب تأثیرگذاری مستقیم عوامل انگیزی برابر با ۰/۲۳۱ درصد بر رفتار انگیزش یادگیری است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

عملکرد یادگیری فراگیران مراکز آموزشی از جمله دانشگاه‌ها یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی آموزش است و از این‌رو، بررسی متغیرهای تأثیرگذار بر عملکرد یادگیری و اندیشیدن تمهیداتی برای بهبود این متغیرها، تلاشی اثربخش برای جامعه عمل پوشاندن به بهبود کیفیت آموزش و موفقیت آتی فراگیران در جامعه به شمار می‌رود. نتایج پژوهش نشان داد که از بین شش

است، صورت گیرد. نیاز به پیشرفت یکی دیگر از عوامل انگیزشی است که رابطه معنی‌داری با عملکرد یادگیری دارد، که با نتایج Wahl & Besag, (1986), Tamanaifar & Gandomi (2012), Nuhi et al. Farsides & Berry & Plech, (1999), (2012) Harris, Woodfield, (2003), Slavin, (2006) مطابقت دارد. نتایج مطالعات نشان می‌دهد که هرچه این نیاز در دانشجویان تقویت گردد و برای فرونشاندن آن تلاش کنند میزان عملکرد یادگیری آن‌ها بهبود می‌یابد و دانشجویان برخوردار از نیاز به پیشرفت بالا بیش از دانشجویانی که این نیاز را در سطح پایین دارند، در انجام تکالیف درسی از خود پشتکار و جدیت نشان می‌دهند و در آزمون‌ها کارکرد بهتری دارند. افزون بر این، یافته‌های پژوهش نشان داد که تأثیر غیرمستقیم عوامل انگیزشی بر عملکرد یادگیری به صورت مثبت و معنی‌دار است. به عبارت دیگر، عوامل انگیزشی با تأثیرگذاری بر انگیزش یادگیری می‌تواند عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار دهد. با توجه به اینکه نتایج حاصل از تحلیل مسیر بین متغیرهای مستقل مختلف با عملکرد یادگیری آنها نشان داد که بین سن دانشجویان مورد مطالعه با عملکرد یادگیری رابطه منفی و معنی‌دار به دست آمد. نتیجه روند متغیر کنترل سن نیز نشان می‌دهد اثر متغیر سن بر روی عملکرد یادگیری رفته رفته منفی می‌شود و این گواه این است که دانشجویان با افزایش سن دچار کاهش عملکرد یادگیری می‌شوند. به عبارتی، دانشجویان با سن پایین‌تر به مراتب از دانشجویان با سنین بالاتر از عملکرد یادگیری بهتری برخوردارند. این نتیجه با یافته تحقیقات Minabpoodine et al (2014) همسو می‌باشد. نتایج پژوهش نشان داد دانشجویان کشاورزی علاوه بر اینکه هنگام ورود به دانشگاه از سطح پایین انگیزه برخوردار هستند، در طول ترم‌های تحصیلی همان سطح انگیزه را نیز از دست می‌دهند. بنابراین، ترم‌های اول تحصیلی را می‌توان یکی از بحرانی‌ترین ترم‌های تحصیلی عنوان کرد، چرا که اگر دانشجویی در این ترم‌ها نسبت به رشته تحصیلی خود علاقه زیادی پیدا کند و یا علاقه‌اش نسبت به رشته تحصیلی خود کاسته شود، در سال‌های آتی و عملکرد یادگیری فرد

که در میزان عملکرد یادگیری تأثیر دارد که با نتایج Minabpoodine et al. (2014), Piramoon (2014), Molavi et al. (2007) مطابقت دارد. هرچه این ویژگی شخصیتی در دانشجویان وجود داشته باشد، عملکرد یادگیری را بهبود می‌بخشد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود استادان از فعالیت‌های چالش برانگیز، فعال و فراگیرمحور که توجه فراگیران را در فعالیت‌های درسی جلب می‌نماید و فراگیران را وادار به تفکر خلاق، مسئولیت‌پذیری و تصمیم‌گیری می‌کند، استفاده کنند، چرا که خودارزشمندی همبستگی بالایی با مقوله مشارکت، حس مسئولیت‌پذیری، قدرت رهبری و میزان اعتماد به نفس دارد در عین حال فراگیران وجود خود را با استفاده از رفتارهایی نظیر مشارکت اظهار می‌دارند. به نظر می‌رسد چنین افرادی ارزشمندی خود را در گروه مشارکت در فعالیت‌های درسی با دانشجویان و آموزشگر می‌دانند. سخت‌کوشی نیز در بهبود و اثربخشی عملکرد یادگیری نقش دارد، به نظر می‌رسد سخت‌کوشی همبستگی بالایی با مقوله موفقیت دارد. چرا که فراگیران در تکالیف یا زمینه‌هایی که در آن احتمال موفقیت بیشتر است، انگیزه برای تلاش دارند. یافته‌ها با تحقیقات chang & ching(2013), Zaharakar (2007), Yousefi et al. (2009), karmen et al. (2015) مطابقت دارد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که از روش‌های تدریس و یادگیری متنوع و جذاب که در آن توان انجام کارهای عملی و میدانی، توانایی حل مساله برای همراه شدن با تحولات سریع عصر حاضر و توان تجربه کار در شرایط واقعی مهیا می‌گردد، به جای روش‌های قدیمی استفاده شود. به گونه‌ای که زمینه انگیزه و علاقه بیشتر برای پیشرفت تحصیلی و موفقیت شغلی در بین دانشجویان به وجود آید. پیشنهاد می‌شود که دوره‌های آموزشی کافی و مناسب برای اعضای هیات علمی دانشگاه زنجان جهت بهره‌گیری بیشتر از روش‌های تدریس و یادگیری نوین، متنوع و موثر فراهم شود. پیشنهاد می‌شود تا اقدامات لازم نسبت به فراهم سازی بسترهای انجام فعالیت‌های تلاش برانگیز، تشدید کننده علاقه فرد به تحصیلات، از جمله فراهم آوری شرایط مناسب تحصیلی و شغلی که احتمال موفقیت دانشجویان در آن بیشتر

کشاورزی آماده سازد و لازم است اساتید دانش خود را در زمینه موضوع مورد تدریس و یادگیری به‌روز نمایند، از این رو ضروری است تا نسبت به پیشرفت‌های اخیر در بخش کشاورزی به خوبی آگاهی داشته باشند. افزون بر این پیشنهاد می‌گردد نسبت به نظارت و کنترل فعالیت‌های تحصیلی دانشجویان به صورت نظام‌مند و تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف دانشجویان با توجه به نتایج آزمون‌ها و عملکرد یادگیری آن‌ها، پرداخته شود و شرایطی در محیط دانشگاه ایجاد گردد تا دانشجویان از لحاظ معلومات و مهارت‌های درسی در آن به رقابت مثبت و سازنده بپردازند. در نهایت، به‌منظور جلوگیری از کاهش عملکرد یادگیری در میان دانشجویان پیشنهاد می‌شود تا در دانشکده کشاورزی به یک مرکز مشاوره مجهز گردند و به خدمات مشاوره تحصیلی، روان-شناختی و نیز مشاوره در زمینه کسب و کار به دانشجویان بهای بیشتری داده شود و با دعوت از صاحب‌نظران و کارآفرینان موفق در زمینه کشاورزی از افت عملکرد یادگیری دانشجویان که به‌علت تصور آینده‌ای مبهم در خصوص اشتغال دانش‌آموختگان این رشته است، جلوگیری شود.

با توجه به این مطلب که عوامل انگیزشی باعث تحرک و پویایی و برنامه‌ریزی صحیح در حین تحصیل دانشجویان به‌خصوص دانشجویان کشاورزی می‌شود و از این طریق می‌تواند بر روی موفقیت تحصیلی و عملکرد یادگیری فرد تاثیر بگذارد، می‌توان با تقویت بنیه انگیزشی دانشجویان و انتخاب رشته تحصیلی براساس علاقه، امکان دستیابی هرچه بهتر به موفقیت تحصیلی در طول دوران دانشجویی و در نتیجه دوران شغلی فعال فرد را فراهم نمود. به‌نظر می‌رسد که در بررسی عوامل انگیزشی موثر بر عملکرد یادگیری، نمی‌توان تنها بر عوامل انگیزشی بررسی شده در این تحقیق تاکید نمود. به‌طور یقین مجموعه‌ای از عوامل فردی، محیطی یا عوامل شناختی و غیرشناختی بر عملکرد یادگیری دانشجویان تاثیر می‌گذارد. البته در هیچ پژوهشی امکان جمع‌آوری و تحلیل همه این متغیرها در کنار هم وجود ندارد. متغیر عملکرد یادگیری چند بعدی است و از عوامل متعدد و بی‌شماری تاثیر می‌پذیرد. گسترش

تاثیر گذار خواهد بود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در آغاز هر سال تحصیلی جلسات توجیهی برای دانشجویان تازه وارد رشته کشاورزی برگزار و در این جلسات به تشریح ویژگی‌های رشته کشاورزی، بازار کار و فرصت‌های شغلی و آینده شغلی دانش‌آموختگان این رشته پرداخته شود. این امر سبب ادراک درست دانشجویان از رشته تحصیلی خود و در نتیجه تلاش بیشتر برای بهره‌گیری از فرصت‌ها می‌شود و امید به آینده را در آن‌ها افزایش می‌دهد. افزون بر این ترتیبی اتخاذ شود که دانشجویان با علاقمندی بیشتر پای به این مراکز آموزشی بگذارند. لذا، پذیرش در رشته‌های کشاورزی باید با توجه به عامل-هایی مانند استعداد و علاقه داوطلب صورت پذیرد و جهت افزایش آگاهی دانشجویان از رشته تحصیلی پذیرش شده جلساتی با شرکت دانشجویان، با حضور مدیران گروه‌های آموزشی و معاونان آموزشی دانشکده‌ها در هفته اول شروع کلاس‌ها تشکیل گردد.

نظر به اهمیت نگرش دانشجویان، نسبت به اهمیت و جایگاه دانش و نقش آن در فعالیت‌های علمی و با توجه به پایین بودن سطح انگیزه‌ی یادگیری در دانشجویان کشاورزی و نیز اهمیت بخش کشاورزی در اقتصاد کشور، لزوم توجه به تقویت و توسعه عامل‌های اثرگذار بر عملکرد یادگیری دانشجویان کشاورزی ضروری است تا دانشکده‌های کشاورزی به کیفیت عوامل آموزشی توجه کافی مبذول دارند و سعی نمایند تا با بهبود شرایط و کیفیت عوامل آموزشی زمینه تغییرات مثبت در نگرش دانشجویان را فراهم سازند. براساس نتایج به-دست آمده پیشنهاد می‌گردد فعالیت‌های فرهنگی و علمی در دانشگاه‌ها از جمله برگزاری سخنرانی‌ها، سمینارها، برگزاری نمایشگاه‌ها، کنگره، همایش، کارگاه در خصوص دستاوردها با همکاری و مشارکت دانشجویان به صورت مستمر، به منظور تقویت قدرت رهبری، حس مسئولیت‌پذیری جلب مشارکت و افزایش اعتماد به نفس آن‌ها و میدان دادن به افرادی که به علم و دانش علاقمند هستند، برگزار شود. پیشنهاد می‌شود تا تناسب لازم میان سرفصل‌های آموزشی در دانشگاه و بازار کار ایجاد شود و هرچند وقت یکبار در آن بازنگری گردد تا دانشجویان را برای کار در شرایط متغیر بخش

مختلف موثر بر عملکرد یادگیری و آرایه راهکارهای مناسب در جهت جلوگیری از بی‌انگیزگی تحصیلی دانشجویان در دانشگاه زنجان توصیه می‌شود.

پژوهش‌ها و یافته‌های حاصل از آنها در سطح آموزش عالی، هرگونه تفکر مبتنی بر ساده‌انگاری برای عملکرد یادگیری را نفی می‌کند. با توجه به نتایج، مطالعات تکمیلی با حجم نمونه بیشتر جهت بررسی عوامل

REFERENCES

1. Bandura, A. (1997). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs. N.J: Prentice-Hall.
2. Biabangard E. (2005). The relationship between self-esteem, achievement motivation and academic achievement among high schools at third grade level in Tehran. *Psychological Studies*, 1(4, 5): 131-144. (In Farsi)
3. Biabangard, A. (1993). *Ways to increase self-esteem in children and adolescents*. The first edition, Tehran: PTA. 50-52. (In Farsi)
4. Bohrani, M. (2005). Motivation of secondary students in Fars province and its related factors. *Journal of Social Sciences and Humanities Shiraz University*. 4(4). 10-15. (In Farsi)
5. Bruyn, E. H. & Dekovi, M. & Meijnen, G. W. (2003). Parenting goal orientations, classroom behavior, and school success in early adolescence. *Journal of applied developmental Psychology*. 24(4), 393-412.
6. Busato VV, Prinsb FJ, Elshouta JJ, Hamakera CH. Intellectual ability, Learning style, personality, achievement motivation and academic success of *psychology* students in higher education.(2009).
7. Diseth, A., & Martinsen, O. (2003). Approaches to Learning, Cognitive style, and Motives as predictors of Academic Achievement. *Educational psychology*, 23(2), 196-207.
8. Farsides, T. & Woodfield, R. (2003). Individual differences and undergraduate academic success: the roles of personality, intelligence, and application. *Personality and Individual Differences*, 34, 1225-1243
9. Garton, B.L., Ball, A.L. & Dyer, J.E. (2002). The academic performance and retention of college of agriculture students. *Journal of Agricultural Education*, 43(1), 46-56.
10. James, C., & Anderson, II. (2013). An Exploration of the Motivation Profile of Secondary Urban Agriculture Students. *Journal of Agriculture Education*. 54(2), 205-216.
11. Josph O. (1994). Influence of Motivation and Gender on Secondary Students Academic Performance in Nigeria. *The Journal of Social Psychology*, 13(5), 695-697.
12. McInerney D.M., Roche L.A., McInerney V., & Marsh, W.H. (1997). Cultural perspectives on school motivation: the relevance and application of goal theory. *American Educational Research Journal*, 34(1), 207-36.
13. Minab poodineh, H. Molashahi, Gh. & Nasehinia, M. (2014). Factors affecting the academic achievement of students in higher education Lmy_ complex applications Sytan Agriculture Province and Baluchistan. Congress of Agricultural Extension and Education Sciences and Natural Resources Iran and the First International Conference on Rural Advisory Services in Asia Pacific: facilitate information and innovation to empower family farmers. Zanzan University. (In Farsi)
14. Molavi, P. Rostami, Kh. Fadai, A. Mohammadnia, H. & Rasulzadeh, B. (2007). Factors in reducing medical university student motivation. *Journal of Medical Council of Islamic Republic of Iran*, 1, 53-58. (In Farsi)
15. Moon, J. W., & Kim. Y. G (2001). Extending the TAM for a world- wide – web (www) context. *Information and Management*. 38(4), 217-30.
16. Nuhi, S. Hoseini, M. Rokhsari zade, H. Saburi, A. & Alishiri, Gh. (2012). Study of motivation and its relationship to academic achievement among students of Medical University of Medical Sciences, Tehran. *Journal of Military Medicine*, 14(3), 200- 204. (In Farsi)
17. Piramoon, L. (2014). Agriculture, Shiraz University students' motivations. *Congress of Agricultural Extension and Education Sciences and Natural Resources Iran and the First International Conference on Rural Advisory Services in Asia Pacific: Information and innovations facilitate the empowerment of family farmers*, Zanzan University. (In Farsi)
18. Pouratashi, M. Movahed mohammadi, H. Rezvanfar, A. & Hossini, M. (2014). The effect on intelligence beliefs and approaches to learning motivation and academic performance in agriculture. *Iranian Journal of Agricultural Economics and Development*. 45(2), 363-372. (In Farsi)

19. Renninger. (2000). Individual interest and its implications for understanding intrinsic motivation. In C. Sansone & J. M. Harakiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance*. New York: Academic Press.
20. Seyf. A. (2003). *Educational psychology, psychology of learning and teaching*. New edition. Eighth Edition. Informed Publishing Institute. Tehran. (In Farsi)
21. Shafie, M. (2001). Appropriate indicators to evaluate performance Kyqyt Iranian higher education. Plan Needs Assessment skilled manpower and human resource development policy of the country. 40. (In Farsi)
22. Shi, C. (2008). The relationship between self-efficacy and achievement motivation of graduate students. *Journal of Jिंगgangshan medical college*, 15(2), 74-76.
23. Snyder, C. R. Hal S. Shorey, Jennifer Cheavens, Kimberley Mann Pulvers, Virgil H. Adams, & Cynthia Wiklund (2002). Hope and Academic Success in College. *Journal of Educational Psychology*, 94(4), 820-826.
24. Standage, M. (2002). Treasure DC. Relationship among achievement goal orientation and multidimensional situational motivation in physical education. *Br J Educ Psychol*. 72(1), 87-103
25. Tamanaifar, M. & Gandomi, Z. (2011). Relationship between achievement motivation and academic achievement in students. *Quarterly Education Strategies*, 4(1), 15-19.
26. Tella, A. (2007). The Impact of Motivation on Students Academic Achievement and Learning Outcomes in Mathematics among Secondary School Students in Nigeria. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 149-156.
27. Tucker, C.M., Zayco, R.A., & Herman, K.C. (2002). Teacher and child variables as predictors of academic engagement among low-income Africa American children. *Psychology in the School*, 39(4): 477-88.
28. Watt, C.D., Greeley, S.A., Shea, J.A., & Ahn, J. (2005). Educational views and attitudes, and career goals of MD-PhD students at the University of Pennsylvania School of Medicine. *Acad Med* 80(2), 193-8.
29. Westl, E. & Arche, T. (2001). Exploring cross-cultural difference in self concept. *Cross Cult Res*. 35(3), 280-302
30. Xiao, Z. (2003). On academic self-efficiency and achievement motivation of college students. *Journal of Polytechnic University*, 18(4), 70-73.
31. Yosefi, A. Ghasemi, Gh. & Firooznia, S. (2009). Its academic motivation and academic achievement of students of Isfahan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 9. 79-85. (In Farsi)
32. Zaharakar, K. (2007). Examine the relationship between emotional intelligence and academic performance. *Applied Psychology*, 2(5), 89-98.
33. Zhang, M (2008). The relationship between college students academic self-efficacy and achievement motivation. *Journal of Taiyuan University*, 7(2), 61-63.
34. Zimmerman, B. J. & D. H. Schank, (2003). Albert Bandura: The Scholar and His Contributions to Educational Psychology. In: B, J, Zimmerman & D. H. Schunk (Eds), *Educational Psychology* (pp, 431-459).

**A Study on the effect of Motivational Factors and Learning Motivation on Learning Performance
of Agricultural Students: University of Zanjan**

Seydeh Zahra Mousavi Qeydari 1, Dr Ahmad Rezvanfar 2, Dr Seyed Mahmoud Hosseini 3

1. Graduate Student, Agricultural Extension and Education Group,

Faculty of Economics and Agricultural Development, University of Tehran

2,3. Professors of the, Agricultural Extension and Education Group,

Faculty of Economics and Agricultural Development, University of Tehran

Abstract

The aim of this descriptive-correlational research was to study the effect of motivational factors and learning motivation on learning performance of agricultural students at University of Zanjan. The statistical population of the study consisted of students at faculty of Agriculture, University of Zanjan. 283 students selected using Cochran's Formula and by stratified random sampling method. Data collected using Questionnaire. Validity and reliability of the instrument confirmed by experts' panel and Cronbach's alpha (= 0.86). The results showed that among the dimensions of the motivational factors "need to progress, intrinsic motivation, self-worth and hard work" were more important in learning performance of students. According to results, motivation factor can effect academic performance through learning motivation.

Keywords: Motivation, motivation factors, motivation to learn, Zanjan University

پایان مقاله